

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

ÍNDIX

Taula de contingut

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ.....	2
2. OBJECTE.....	4
3. PERSONAL ESPECIALMENT SENSIBLE.	4
4. MESURES PREVENTIVES A LA UNIVERSITAT D'ALACANT	5
4.1 MESURES ORGANITZATIVES.....	5
4.2 MESURES COL·LECTIVES	8
4.3. MESURES INDIVIDUALS.....	10
5. MESURES PREVENTIVES EN PROVES PRESENCIALS (EXÀMENS FINALS I PAU).....	12

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

La situació generada per l'evolució del brot de COVID-19 ha fet necessària l'adopció de mesures de contenció extraordinàries, posades de manifest mitjançant les diferents resolucions rectorals dictades després de la publicació del real decret 463/2020, que declara l'estat d'alarma sanitària per la qual s'adaptava la situació de la UA a les directrius emanades del Govern d'Espanya.

La Universitat d'Alacant està duent a terme una anàlisi permanent de la situació, a fi de garantir que l'activitat s'hi desenvolupe i s'hi reprenga amb normalitat posteriorment, quan l'alerta sanitària siga superada.

L'escenari de futur més probable és que la transmissió del SARS-CoV-2, causant de la COVID-19, no es puga eliminar a curt termini i que s'originen brots recurrents durant els pròxims mesos.

Això és degut a la gran transmissibilitat, al període curt d'incubació i a la baixa proporció de població immunitzada. Només a mesura que hi haja més gent protegida per haver passat la infecció i posteriorment per l'impacte de la vacunació, quan estiga disponible, disminuirà considerablement el risc que n'hi haja brots.

Les mesures preventives objecte d'aquesta instrucció –i de les ulteriors que puguin dictar-se per a desenvolupar-la o complementar-la– s'estableixen a l'empara de l'art. 20 de la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals (d'ara en avant LPRL), relatiu a mesures d'emergència, atesa la situació derivada de l'alerta sanitària, i que es plasmen en aquesta instrucció en compliment del deure d'informació de l'empresari previst en l'art. 18.1.c) del text citat.

Aquestes mesures asseguruen el compliment del procediment d'actuació per als Serveis de Prevenció de Riscos Laborals davant de l'exposició al nou Coronavirus, publicat el 8 d'abril de 2020 pel Ministeri de Sanitat.

La tornada al treball presencial ha de comptar amb l'elaboració i seguiment d'un Pla de mesures preventives adaptat a les particularitats de cada centre de treball, concebut per a prevenir i donar resposta a la possible aparició de casos de COVID-19.

REINCORPORACIÓ PRESENCIAL

Com a mesures preventives per a evitar possibles aparicions de COVID-19 i garantir la continuïtat de l'activitat, la Institució adoptarà simultàniament mesures de tipus organitzatiu, higièniques i tècniques entre la plantilla. Aquest procés serà dinàmic i s'adaptarà en tot moment a les directrius marcades pel Ministeri de Sanitat.

És responsabilitat de tots els treballadors (personal docent i investigador, personal investigador i personal d'administració i serveis), d'acord amb l'art. 29 LPRL, contribuir al compliment estricte de les mesures de protecció implantades, encaminades a controlar i reduir la transmissió de la COVID-19.

En funció de la naturalesa de les activitats i els mecanismes de transmissió del nou coronavirus COVID-19, es pot establir, en aquest moment, un escenari de baixa probabilitat d'exposició per als llocs de treball sense atenció directa al públic o a més de 2 metres de distància o amb mesures de protecció col·lectiva que eviten el contacte. Els llocs de treball del Servei de Prevenció s'enquadren, actualment, en un escenari d'exposició de risc. (Escenaris de risc d'exposició al coronavirus COVID-19 en l'entorn laboral publicats pel Ministeri de Sanitat el 30 de març de 2020.)

Aquesta instrucció abasta tot tipus d'activitats presencials, docents, d'investigació i d'administració i serveis que es reinicien a la UA. En el cas que d'ara en avant es duguen a terme activitats docents o d'investigació en entorn sanitari, o vinculades intencionalment al risc biològic per COVID-19, l'exposició corresponent s'haurà d'avaluar de manera específica abans de l'inici de l'activitat.

Aquesta Instrucció ha sigut elaborada prenent com a referència les instruccions elaborades per altres universitats, sobre mesures que cal implementar en el retorn a l'activitat presencial després del confinament decretat per l'alerta sanitària per la Covid-19.

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

2. OBJECTE

Establir les mesures preventives per a garantir la seguretat i la salut de les persones que, de forma programada i gradual, es reincorporaran presencialment als llocs de treball de la Universitat d'Alacant. Aquestes mesures es tractaran en un Pla d'actuació, coordinat per la Gerència i el Vicerectorat de Campus i Tecnologia, que definirà, almenys, els responsables de les mesures, els terminis i els llocs de treball afectats. Per a això, es comptarà amb la participació de les persones responsables definides en l'estructura preventiva del Pla de prevenció aprovat per Consell de Govern de 29/06/2009 (BOUA del 3 de juliol de 2009), així com amb el Comitè de Seguretat i Salut en el Treball.

3. PERSONAL ESPECIALMENT SENSIBLE

Dins de l'entorn d'excepcionalitat derivat del risc que provoca el SARS-CoV-2, causant de la COVID-19, i a fi de protegir la salut pública, el Ministeri de Sanitat ha establert que ha d'evitar-se exposar-hi el personal que, en funció de les seues característiques personals o estat biològic conegut, a causa de patologies prèvies, medicació, trastorns immunitaris o embaràs, estiga considerat especialment sensible al coronavirus.

Amb l'evidència científica disponible a 8 d'abril de 2020, el Ministeri de Sanitat ha definit com a principals grups vulnerables a la COVID-19, les persones amb:

- diabetis
- malaltia cardiovascular, inclosa l'hipertensió
- malaltia hepàtica crònica
- malaltia pulmonar crònica
- malaltia renal crònica
- immunodeficiència
- càncer en fase de tractament actiu
- embaràs
- majors de 60 anys

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

D'acord amb aquests criteris del Ministeri de Sanitat, cal considerar aquests grups de vulnerabilitat, la seua condició d'especial sensibilitat (art. 25 de la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals) i, si escau, cal prendre accions per a evitar-ne l'exposició, tot reduint el risc o limitant-lo prou, mitjançant la utilització de mitjans de protecció col·lectiva i l'adopció de mesures d'organització del treball, entre les quals hi ha l'excepció, si escau, de la seua incorporació presencial en una primera etapa del procés de reincorporació de la UA.

4. MESURES PREVENTIVES A LA UNIVERSITAT D'ALACANT

Mentre les autoritats sanitàries no modifiquen o alcen les restriccions laborals i socials per COVID-19, el Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la Universitat d'Alacant, seguint les directrius donades pel Ministeri de Sanitat als serveis de prevenció de riscos laborals davant de l'exposició a la COVID-19, de 8 d'abril de 2020, les mesures preventives generals per a garantir la separació entre treballadors enfront de COVID-19 de l'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball (INSST), de 9 d'abril de 2020, així com la Guia de bones pràctiques en els centres de treball, d'11 d'abril, editada pel Ministeri de Sanitat, proposa les següents mesures organitzatives i de caràcter col·lectiu i individual per a la protecció de les treballadores i els treballadors (personal docent i investigador, personal investigador i personal d'administració i serveis de la institució).

Aquest document defineix mesures de prevenció, adaptació i protecció, que poden permetre condicions de treball adequades segons els documents de referència, però que no eviten el risc inherent a la condició de salut de les persones.

4.1 MESURES ORGANITZATIVES

- i. Qualsevol persona pertanyent a qualsevol dels col·lectius laborals de la comunitat universitària que presente simptomatologia (tos, febre, dificultat respiratòria, etc.) que puga estar associada amb la COVID-19 no haurà d'acudir al treball. Tampoc hi hauran d'acudir aquelles persones que, en els últims 14 dies, hagen estat en

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

contacte estret amb un cas confirmat d'infecció per coronavirus (quarantena). A més, haurà de contactar amb el telèfon d'atenció a la COVID-19 de la Comunitat Valenciana o amb el seu centre d'atenció primària i haurà de seguir-ne instruccions. Per al coneixement de l'organització, haurà d'informar de la seua situació al seu superior jeràrquic, així com al Servei de Prevenció, mitjançant el formulari aprovat pel Servei de Prevenció, que està disponible en el web de la UA. Aquesta obligació també afectarà als qui tinguen coneixement fefaent d'haver patit el contagi o es troben sota la condició de cas sospitosos.

Als efectes del paràgraf anterior, cal recordar la implicació i la responsabilitat que, en matèria de prevenció, tenen totes les persones que integren els diversos nivells d'intervenció, de conformitat amb l'art. 2.4 del Pla de prevenció de la Universitat d'Alacant vigent.

- ii. Realitzar i mantenir l'organització del treball preferentment no presencial, sempre que siga possible, atesa la conciliació familiar i d'acord amb les funcions de les treballadores i els treballadors.
- iii. En el cas del personal vulnerable recollit en el punt 3 d'aquest document, es donarà preferència a la realització del treball de forma no presencial. Aquesta opció serà obligatòria en la primera etapa del procés de reincorporació. En les fases següents, caldrà reubicar les persones especialment sensibles, si escau (prèvia avaluació del Servei de Vigilància de la Salut de la Unitat de Prevenció de Riscos Laborals), en un lloc de treball amb el menor risc possible d'exposició al coronavirus SARS-CoV2. Serà necessari situar-les en un lloc de treball aïllat de la resta del personal i de terceres persones.
- iv. Realitzar totes les tutories entre el professorat i l'estudiantat per videoconferència o qualsevol altre mitjà habilitat per a tal fi.
- v. Limitar la capacitat màxima de l'espai (despatxos, aules, laboratoris, etc.), que minimitze el contacte entre les persones, per a complir amb les mesures extraordinàries dictades per les autoritats sanitàries, específicament amb el requisit de la distància de seguretat de 2 metres (d'ara en avant, els 2 m s'entendran associats a una superfície lliure de 12,56 m² per persona, delimitada pel radi d'un cercle imaginari de 2 m, on la persona està en el centre d'aquest cercle).

REINCORPORACIÓ PRESENCIAL

- vi. Cal establir horaris d'entrada i eixida al centre de treball que permeten l'accés i eixida escalonats, sempre sota el principi de presència mínima en les instal·lacions i que permeten també flexibilitzar els horaris d'atenció al públic, així com la rotació de treball en aquells espais (serveis, unitats, laboratoris, secretàries, etc.) i multi-despatxos (ús d'un mateix despatx per diverses persones) en què la distància de seguretat de 2 metres entre elles no s'hi puga adoptar. Quedaran fixades tant l'hora d'eixida del torn de matí com l'hora d'entrada del torn de vesprada.
- vii. Cal habilitar, en la mesura que siga possible, en l'accés al centre de treball, un sentit d'entrada i un altre d'eixida. Si no és possible, caldrà entrar i eixir dels edificis exclusivament per l'entrada principal, que haurà de tenir obertura automàtica, o si no en té, haurà de romandre amb la porta constantment oberta (amb aquesta mesura es tracta d'evitar l'ús manual de poms, tiradors i similars).
- viii. Quan l'entrada principal de l'edifici dispose de dos o més portes, cal habilitar-ne una exclusivament com a entrada i l'altra com a eixida, i caldrà indicar-ho oportunament.
- ix. En cas d'emergència, cal utilitzar per a evacuar l'edifici les eixides establides per a això.
- x. Cal estudiar l'adequació, si escau, dels plans d'emergència dels edificis en funció de les característiques del Pla d'actuació de cada edifici.
- xi. Quan siga necessari, cal modificar la disposició dels llocs de treball, l'organització de la circulació de persones en espais comuns (per a afavorir la marxa cap avant i evitar, en la mesura que siga possible, que la gent s'hi creue), i la distribució d'espais (mobiliari, prestatgeries, corredors, etc.), a fi de garantir el manteniment de les distàncies de seguretat de 2 metres.
- xii. Mesures en espais amb atenció al públic: cal instal·lar-hi mampares de metacrilat (també en vehicles amb un acompanyant com a màxim) i senyalització vertical i horitzontal del paviment. Tot això ha de garantir el manteniment de la distància mínima de seguretat de 2 metres entre totes les persones que participen en el procés d'atenció al públic.

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

- xiii. Cal adequar les instal·lacions i mitjans tecnològics del Servei de Prevenció, a fi de garantir la seguretat i la salut dels membres, així com del personal atès presencialment (vigilància de la salut, medicina i infermeria assistencial, activitats tècniques i administratives) i el seu seguiment sanitari, quan corresponga, vinculat a la COVID-19.
- xiv. De conformitat amb el que es preveu en el art.2.4 del vigent Pla de Prevenció de la Universitat d'Alacant, el personal docent i investigador, responsable de l'activitat, serà també el responsable de transmetre i fer complir a l'estudiantat de doctorat i professorat visitant o convidat, les normes de prevenció específiques en totes aquelles activitats que així ho requerisquen.**

4.2 MESURES COL·LECTIVES

- i. Cal incrementar la ventilació natural i mecànica dels espais de treball, tot programant diverses vegades l'obertura diària de les finestres i augmentant el volum de renovació d'aire en les instal·lacions d'aire primari dels edificis en què resulte tècnicament possible, així com augmentar la periodicitat de la neteja i desinfecció de filtres, si tècnicament és possible.
- ii. Cal incrementar la humitat en els espais de treball d'aquells edificis en què siga tècnicament possible.
- iii. Cal reforçar la neteja i desinfecció dels centres i els llocs de treball, així com de l'interior dels vehicles, i de qualsevol altres elements utilitzats en el desenvolupament de l'activitat laboral:
 - o Cal incrementar les mesures d'higiene relacionades amb la pràctica habitual, tot programant la desinfecció periòdica d'espais, equips, taules i vehicles de treball.
 - o Cal intensificar la higiene de les superfícies de contacte freqüent (banys, poms de portes, baranes, botons d'ascensors, interruptors de llum, etc.), i assegurar-ne la neteja diverses vegades al dia. També s'adequarà, si escau, la gestió de residus.

REINCORPORACIÓ PRESENCIAL

- o Cal verificar periòdicament, al llarg del dia, la disponibilitat dels recursos necessaris per a la higiene personal (sabó, paper per a eixugar-se les mans i solució hidroalcohòlica).
- iv. Cal reforçar els mecanismes de coordinació de l'activitat preventiva per a garantir, entre altres, el compliment de les mesures de distanciament social entre els col·lectius de treballadors (propis i externs a la UA). Així mateix, s'intensificarà l'activitat del Grup de Coordinació d'Activitats Empresarials.
- v. Cal informar, i senyalitzar, sobre l'ús individual, per trajecte, dels ascensors, amb prioritat absoluta per a persones amb mobilitat reduïda. (S'haurà de col·locar un cartell indicatiu en tots els ascensors de la UA).
- vi. Cal informar, i senyalitzar a les zones comunes (com els banys) que tinguen dimensions reduïdes, que haurà de fer-se'n ús individual, i que, en cas d'estar ocupats, cal esperar per a accedir-hi a una distància mínima de 2 metres de la porta.
- vii. Cal informar, i senyalitzar que en les vies de circulació (com corredors, sempre que l'amplada ho permeta) que s'ha de circular al costat de la paret lateral de la nostra dreta, deixant el costat esquerre per al sentit contrari de circulació. En el mateix sentit, no haurà de circular-se en paral·lel, sinó en fila índia i deixant una distància mínima de 2 metres.
- viii. Si les dimensions de la via no permeten adoptar la mesura anterior, cal informar, i senyalitzar, d'un sentit únic per a cada via de circulació sempre que hi haja una via per a recórrer el mateix itinerari en sentit contrari. Aquesta senyalització inclourà un cartell que indique com és l'entrada i l'eixida d'accés a la via.
- ix. Si les dues mesures anteriors no són possibles, cal informar i senyalitzar passos alternatius per a l'ús de la via, per a evitar que s'hi creuen persones, això és, no podrà incorporar-se una persona a una via sense que n'haja eixit la persona que l'estava usant.
- x. Durant l'horari laboral presencial, cal mantenir les portes obertes en tots aquells espais en què aquesta mesura no afecte la seguretat patrimonial de la Universitat

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

d'Alacant, amb la finalitat de rebaixar al mínim la manipulació de manetes, poms, etc., sempre que no s'hi generen situacions de molta incomoditat per corrents d'aire.

- xi. Cal tancar el subministrament d'aigua en les fonts interiors distribuïdes en els diferents centres de treball.
- xii. Cal mantenir l'activitat de les zones destinades a cafeteries, bars i espais de menjar, atesa l'evolució i les condicions de les fases de desescalada que determinen les autoritats competents.
- xiii. Adequar la reobertura al públic de les biblioteques i zones destinades a la realització d'activitats esportives i culturals, atesa l'evolució i condicions de les fases de desescalada que determinen les autoritats competents.**
- xiv. Cal fomentar i promoure el desplaçament a la UA a través dels mètodes alternatius que recomanen les autoritats sanitàries.

4.3. MESURES INDIVIDUALS

- i. Cal reforçar les mesures d'higiene personal en tots els àmbits de treball i enfront de qualsevol escenari d'exposició:
 - o La higiene de mans és la mesura principal de prevenció i control de la infecció, per la qual cosa s'haurà d'assegurar la disponibilitat d'aigua, sabó, tovalloles de paper d'un sol ús i solucions hidroalcohòliques (dispensadors), juntament amb el compliment de les mesures d'higiene recomanades a l'hora de tossir, esternudar o evitar tocar-se la cara i els ulls, la denominada "etiqueta respiratòria". Per tant, es recomana l'augment de la freqüència de la llavada de mans amb aigua i sabó o amb solucions hidroalcohòliques, amb una duració mínima de 40 segons.
 - o En tossir o esternudar, cal cobrir-se la boca i el nas amb el colze flexionat.
 - o Cal evitar tocar-se els ulls, el nas i la boca.

REINCORPORACIÓ PRESENCIAL

- o En cas de portar cabells llargs, cal arreplegar-los convenientment (cua, trena, etc.)
 - o Cal portar les ungles curtes i no usar anells, polseres ni rellotges.
 - o Cal utilitzar mocadors d'un sol ús. Depositar-los després de l'ús en contenidors o papereres específiques.
 - o No s'han de fer mostres d'educació o afecte que suposen contacte físic.
 - o Cal evitar menjar, beure o qualsevol altra activitat social en companyia en els espais de descans/esplai dels edificis.
- ii. Per a tot el personal de la UA, cal establir un mecanisme de posada a disposició i reposició de protecció respiratòria quirúrgica tipus IIR (UNE-EN 14683:2019), guants de nitril d'un sol ús contra microorganismes perillosos (UNE-EN ISO 374-5:2016), solució hidroalcohòlica, i mocadors de paper d'un sol ús. Aquest mecanisme haurà d'incorporar la possibilitat de subministrar altres equips de protecció individual (EPI), en escenaris d'exposició on no es pugen garantir el conjunt de mesures exposades en aquesta instrucció. Entre els EPI hi haurà: protecció respiratòria FFP2 i FFP3 (UNE-EN 149:2001), protecció amb pantalla facial (UNE-EN 166:2002), i peces de protecció parcial del cos d'un sol ús (UNE-EN 14126). Complementàriament, s'habilitaran sistemes d'informació pràctica sobre la utilització dels EPI citats.

Amb caràcter general, i almenys durant la Fase I de desescalada determinada per les autoritats competents, s'estableixen els següents criteris obligatoris per a la utilització d'EPI:

- o Protecció respiratòria quirúrgica tipus IIR: és obligatòria la utilització en espais de treball compartits amb una o més persones.
- o Protecció respiratòria FFP2 i pantalla facial: són obligatoris quan es donen un o més dels següents supòsits: (a) atenció al públic; (b) prescripció mèdica del Servei de Prevenció; (c) activitats puntuals on no siga tècnicament o organitzativament possible mantenir una distància mínima de 2 metres.
- o Guants de nitril d'un sol ús, solució hidroalcohòlica, i mocadors de paper d'un sol ús: aquests elements són obligatoris quan no hi haja banyes en la rodalia,

 Universitat d'Alacant Universidad de Alicante Servei de Prevenció Servicio de Prevención	INSTRUCCIÓ DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS	IPRL-26
REINCORPORACIÓ PRESENCIAL		

o edifici ocupat per la persona treballadora, les característiques de la qual no permeten el compliment de les mesures higièniques de llavada de mans o etiqueta respiratòria ací definides.

- o Servei de Prevenció: tots els equips d'aquest punt són obligatoris en cas d'urgència sanitària.

iii. En el cas de la devolució de préstecs de llibres o obres, s'estarà al que es disposa per la normativa vigent en cada fase de la desescalada.

- iv. Usar el material de treball de forma diferenciada, tot evitant compartir telèfon, auriculars, bolígrafs i altres elements, assegurant en cas contrari una neteja exhaustiva amb material d'un sol ús prèvia i posterior a cada ús. En aquelles màquines i instal·lacions d'ús comú, per exemple, fotocopiadores, polsadors, interruptors, etc. es disposaran les mesures necessàries per a la neteja després de cada ús.
- v. La indicació per a la realització de proves diagnòstiques per a la detecció de la COVID-19 haurà de ser prescrita per un facultatiu d'acord amb les directrius, instruccions i criteris acordats a aquest efecte per l'autoritat sanitària competent.

5. MESURES PREVENTIVES EN PROVES PRESENCIALS (EXAMENES FINALS I PAU)

Atesa la informació i les directrius actuals de les autoritats competents i les resolucions rectorals, a la Universitat d'Alacant no estan confirmades proves presencials per al que resta del curs acadèmic 2019-2020. En el supòsit que s'haguera de realitzar alguna prova presencial, entenent que aquestes hauran de ser excepcionals en el curs acadèmic 2019-2020, es definiran les mesures de prevenció i protecció dirigides a establir les condicions de seguretat necessàries per al desenvolupament d'aquestes proves presencials, quan no puguin dur-se a terme recorrent a mètodes o sistemes d'avaluació alternatius i sempre que les autoritats competents en permeten l'organització, atesa l'evolució de la pandèmia.

